

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 520/2019
28.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Крстића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По4. 120/2018 од 04.10.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 Спк 10/2018 од 07.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Крстића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По4. 120/2018 од 04.10.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 Спк 10/2018 од 07.02.2019. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ **УСВАЈА СЕ** као основан, па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 Спк 10/2018 од 07.02.2019. године, тако што Врховни касациони суд окривљеном АА због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, на основу одредби чл. 4, 42, 45, 54, 63, 64, 65. и 66. КЗ **ИЗРИЧЕ УСЛОВНУ ОСУДУ**, тако што му утврђује казну затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређује да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док се исти захтев поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у односу на обе правноснажне пресуде **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По4. 120/2018 од 04.10.2018. године окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од

шест месеци која се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 7.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 Спк 10/2018 од 07.02.2019. године усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Нишу, Посебног одељења за сузбијање корупције, преиначена је пресуда Вишег суда у Нишу, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По4. 120/2018 од 04.10.2018. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног АА због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ осудио на казну затвора у трајању од шест месеци, док су жалбе бранилаца окривљеног одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Лазар Крстић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП и због, а како то произилази из садржине захтева повреде закона из члана 439. тачка 1) и из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, односно да исте преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или тако што ће оставити на правној снази пресуду Вишег суда у Нишу К. По4. 120/2018 од 04.10.2018. године.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у смислу одредби члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавештавао Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Неосновано се, по оцени Врховног касационог суда, захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, обзиром да окривљени није имао својство службеног лица, нити је у том својству предузео радњу извршења кривичног дела у питању – прекорачење граница свог службеног овлашћења у намери прибављања какве користи другом лицу, стајући на правно становиште да се у радњама окривљеног евентуално стичу законска обележја прекршаја из члана 103б став 2. Закона о буџетском систему.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ прописано је да ће се казнити службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог.

Следствено изнетом, радња извршења основног облика кривичног дела у питању алтернативно је одређена и може се састојати у искоришћавању службеног лица службеног положаја или овлашћења, прекорачењу граница службеног овлашћења или невршењем службене дужности.

Последица овог кривичног дела огледа се у прибављању себи или другом физичком или правном лицу какве користи, односно наношењу какве штете или теже повреде права другог.

Ово кривично дело окривљени може извршити искључиво са директним умишљајем, као обликом кривице.

Одредбом члана 112. став 3. тачка 3. КЗ прописан је појам службеног лица којим се, између осталог сматра лице у установи, предузећу или другом субјекту коме је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу.

Следствено изнетом, а имајући у виду при том да је Законом о јавним службама у члану 1. став 1. прописано да се јавном службом сматрају установе, предузећа или други облици организовања утврђени законом који обављају делатност, односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађанина, односно задовољење потреба грађана и организација, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима, при чему су у члану 3. овог закона одређене области у којима се оснивају установе ради обезбеђивања остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса, међу којима је наведена и област здравствене заштите, као и одредбу члана 130. став 1. Закона о здравственој заштити која прописује ко су органи здравствене установе, међу којима се наводи и њен директор, а у члану 131. став 1. овог закона дужности директора и то организација рада и руковођење процесом рада, представљање и заступање здравствене установе и одговорност за заштиту њеног рада, то, по оцени Врховног касационог суда, имајући у виду да здравствена делатност Специјалне болнице за рехабилитацију "ББ", као установе којој су поверена јавна овлашћења ради остваривања права и интереса грађана у области здравства, окривљени, као орган који руководи радом и одговара за законитост рада наведене установе, а супротно наводу из захтева браниоца окривљеног има својство службеног лица у смислу цитиране одредбе члана 112. став 3. тачка 3. КЗ.

Поред тога, Врховни касациони суд неоснованим оцењује навод из захтева браниоца окривљеног да исти није предузео ни једну од алтернативно прописаних радњи

извршења кривичног дела у питању обзиром да из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени у критичном периоду у својству службеног лица обављајући функцију в.д. директора Специјалне болнице за рехабилитацију "ББ" прекорачио границе свог службеног овлашћења, и на тај начин прибавио какву корист већем броју лица тако што је поступајући супротно Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, без прибављене сагласности надлежног министарства и без спроведеног расписивања јавног огласа код Националне службе за запошљавање, закључио уговоре о раду са већим бројем лица и на тај начин истима прибавио корист у виду запошљавања.

По оцени Врховног касационог суда, оваква изрека пресуде садржи све субјективне и објективне елементе кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ, због чега се не може прихватити правно становиште изражено у захтеву браниоца окривљеног да се у радњама истога стичу законска обележја прекршаја из члана 103б став 2. Закона о буџетском систему, обзиром да као законско обележје овог прекршаја за разлику од кривичног дела злоупотреба положаја службеног лица из члана 359. став 1. КЗ није прописана намера прибављања себи или другом физичком или правном лицу какве користи, доношење другом какве штете или теже повреде права другог.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног АА, да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, указује да је суд одлуком о казни учинио повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер није, сходно одредби члана 54. став 3. КЗ правилно применио закон код оцене околности од значаја за одмеравање казне.

Наиме, одредбом члана 54. став 3. КЗ прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Следствено изнетом, по оцени Врховног касационог суда суд није могао као отежавајућу околност на страни окривљеног да цени број закључених уговора у раду, на шта се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује, због чега је Врховни касациони суд у овом делу захтев као основан усвојио и преиначио правноснажну пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 Спк 10/2018 од 07.02.2019. године, тако што је окривљеном изрекао условну осуду, а како је све то наведено у изреци ове пресуде.

Приликом одређивања врсте и висине кривичне санкције суд је као правилно утврђене и оцењене уважио околности из правноснажних пресуда, а наиме, од олакшавајућих околности је ценио личне и имовинске прилике окривљеног, а пре свега да

исти до сада није осуђиван, као и објективне околности у којима се предметна болница налазила, а од отежавајућих околности везаних за степен кривице окривљеног и јачину повреде заштићеног добра које све околности оправдавају изрицање условне осуде, а како је то већ наведено у изреци ове пресуде.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) и члана 491. став 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија

Зоран Таталовић,с.р.